

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ)

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 04/06/2024, με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 596/25-04-2024 προσφυγή του οικονομικού φορέα, εταιρείας, με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενης (εφ' εξής καλουμένη «πρώτη προσφεύγουσα») και

για να εξετάσει την υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 616/30-04-2024 προσφυγή του οικονομικού φορέα, εταιρείας, με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενης (εφ' εξής καλουμένη «δεύτερη προσφεύγουσα»).

Κατά : «...» (εφ' εξής «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Την παρέμβαση, επί της δεύτερης προσφυγής, της εταιρείας, με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την πρώτη προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αρ. πρωτ. .../5-4-2024 και υπ' αρ. .../2024 Διακήρυξη Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την «...» (CPV:...) για την κάλυψη των αναγκών του ... συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 969.999,84€ πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι 1.202.799,80 €, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, και σε κάθε περίπτωση, να ακυρωθούν οι ανά λόγο προσβαλλόμενοι όροι της ανωτέρω διακήρυξης και των Παραρτημάτων της.

Με την δεύτερη προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί στο σύνολό της η Διακήρυξη υπ' αριθμ. .../2024, άλλως να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενοι όροι της 2.2.6., 2.2.7 περ. α, 2.2.9. όρος Β.4., άρθρα 5 και 7 του Παραρτήματος Ι της επίμαχης Διακήρυξης.

Με την οικεία παρέμβαση, επιδιώκεται η απόρριψη της δεύτερης προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή,

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης προσφυγής, έχει καταβληθεί νόμιμο e-παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, με κωδικό δεσμευμένο, ... αξίας 4.850 €, ομού με το e-Παράβολο, με την ένδειξη αυτόματης δέσμευσης [βλ. εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ, όπου αναφέρεται ως κατάσταση παραβόλου «δεσμευμένο» και φέρεται ως «αυτόματης δέσμευσης»].

2. Επειδή, για την άσκηση της δεύτερης προσφυγής, έχει καταβληθεί νόμιμο e-παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, με κωδικό δεσμευμένο, ... αξίας 4.850 €, ομού με το e-Παράβολο, με την ένδειξη αυτόματης δέσμευσης [βλ. εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ, όπου αναφέρεται ως κατάσταση παραβόλου «δεσμευμένο» και φέρεται ως «αυτόματης δέσμευσης»].

3. Επειδή ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας, κατά την σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή η αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε την υπ' αρ. πρωτ. .../5-4-2024 και υπ' αρ. .../2024 Διακήρυξη Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την «...» (CPV:...) για την κάλυψη των αναγκών του ... συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 969.999,84 €, πλέον ΦΠΑ 24%, ήτοι 1.202.799,80 €, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών.

5. Επειδή η αναθέτουσα Αρχή απέστειλε τις απόψεις της επί των επίμαχων προσφυγών στις 09/05/2024, δοθείσης της από 25/04/2024 κατάθεσης της πρώτης και της από 29/04/2024 δεύτερης προσφυγής αντίστοιχα. Σημειωτέον δε, ότι οι 3^η, 4^η, 5^η, 6^η και 7^η Μαΐου 2024 ήταν ημέρες εξαιρετές. Επί των οικείων απόψεων της αναθέτουσας, ουδέν υπόμνημα κατετέθη από τις δύο προσφεύγουσες.

6. Επειδή, συναφώς έχει κριθεί, ότι η αναθέτουσα Αρχή είναι κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

διακήρυξης, ως προς τα παραδοτέα αγαθά και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, καθορίζοντας τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ανάγκες της Υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη (βλ. ΣΤΕ 1290/2016, 1186/2011), η δε θέσπιση με την διακήρυξη των προδιαγραφών, που η αναθέτουσα κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου, ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σ' αυτόν των διαγωνιζομένων, των οποίων οι υπηρεσίες ή τα προσφερόμενα εκ μέρους τους αγαθά δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι, από την φύση τους, οι τιθέμενες προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων (βλ. ΣΤΕ 214/2011), οι δε διαγωνιζόμενοι δεν έχουν την δυνατότητα να προδιαγράψουν, κατά τις επαγγελματικές τους ανάγκες, τις ανωτέρω τεχνικές προδιαγραφές (ΣΤΕ 1186/2011).

7. Επειδή η προδικαστική προσφυγή περιέχει τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που στοιχειοθετούν, κατά τον εκάστοτε προσφεύγοντα, παρανομία. Η αναθέτουσα Αρχή δύναται να εκθέσει τις επί της προσφυγής απόψεις της, παραθέτοντας, μάλιστα, και συμπληρωματική αιτιολογία. Στην συνέχεια η ΕΑΔΗΣΥ, επιλαμβανομένη της εν λόγω προσφυγής, κρίνει αποκλειστικώς τα θιγόμενα με αυτήν θέματα, τους ισχυρισμούς και τα στοιχεία που επικαλούνται ο προσφεύγων, η αναθέτουσα Αρχή και ο τυχόν παρεμβαίνων (ΕΑ ΣΤΕ 15/2021,288/2020 σκ.13,314/2019 σκ.7), περιοριζόμενη εντός του πλαισίου των προβαλλομένων με την προσφυγή αιτιάσεων και των ισχυρισμών προς αντίκρουσή τους, χωρίς να έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσαλλομένη πράξη ή να προβεί η ίδια στην οφειλομένη ενέργεια καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας Αρχής (ΕΑ ΣΤΕ 15/2021, 204, 29/2019, 54/2018 πενταμ.). Εν όψει δε και του σκοπού των ως άνω διατάξεων, που συνίσταται στην αποτελεσματική παροχή προστασίας σε στάδιο προηγούμενο της άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, συνάγεται, ότι πρέπει να παρέχεται στον προσφεύγοντα η δυνατότητα να λαμβάνει γνώση των απόψεων της αναθέτουσας Αρχής, προκειμένου να διασφαλίζονται κατά το στάδιο αυτό οι προϋποθέσεις ουσιαστικής αντιμωλίας (ΣΤΕ 780/2019, ΕΑ 395/2018, ΣΤΕ 51/2021, 179/2019). Προς την κατεύθυνση αυτήν, η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 ρητώς ερρύθμισε το ζήτημα της

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

κοινοποίησης στον προσφεύγοντα και της δυνατότητας αντίκρουσης από αυτόν της συμπληρωματικής αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξης, με υπόμνημα που ήδη πρέπει να κατατίθεται έως πέντε (5) ημέρες μετά την προς αυτόν κοινοποίηση της συμπληρωματικής αυτής αιτιολογίας, της σχετικής προθεσμίας οριζομένης ως αποκλειστικής, δεδομένου, άλλωστε, και του τεχνικού, συχνά, χαρακτήρα των σχετικών ζητημάτων (πρβλ. ΣτΕ 1000/2022). Επομένως, επί παρέλευσης απράκτου του ως άνω πενθημέρου, χωρίς υποβολή από τον προσφεύγοντα, εμπροθέσμως, υπομνήματος προς αντίκρουση της συμπληρωματικής αιτιολογίας της αναθέτουσας Αρχής, εφ' όσον πρόκειται για αιτιολογία γνησίως συμπληρωματική και όχι απλώς ενισχυτική της αρχικής, η συμπληρωματική αυτή αιτιολογία καθίσταται πλέον οριστική και, συνακολούθως, η ΕΑΔΗΣΥ στερείται εξουσίας να κρίνει αυτεπαγγέλτως την νομιμότητα αυτής (βλ. ΣτΕ 1000/2022, πρβλ. και ΣτΕ 1855/2021, 1419/2021, ΕΑ 61/2017, 298, 107/2016, 133/2015, 457, 373/2013, 942/2011), χωρίς τούτο να είναι, πάντως, από την άποψη αυτή, ασύμβατο προς τον ενδικοφανή χαρακτήρα της προδικαστικής προσφυγής (βλ. ΣτΕ 1000/2022, ΣτΕ 1419/2021 σκ.10, 2093/2020).

8. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλλου επί της πρώτης προσφυγής λεκτέα τα εξής. Όπως παραθέτει η αναθέτουσα Αρχή με την γνησίως πρωτότυπη συμπληρωματική αιτιολογία, στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» αναφέρεται, ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δυο (2) συμβάσεις προμηθειών ίδιου ή παρόμοιου είδους τα τελευταία τρία (3) έτη του συγκεκριμένου τύπου ή αντίστοιχου στο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα». Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.9.2.B4, αναφέρεται, ότι «Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της πα-ραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν (α) Κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν απ' αυτόν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη». Εφ' όσον σαφώς αναφέρεται, ότι πρόκειται για ζήτηση προηγούμενης υπηρεσίας, νοείται, ότι ζητείται, οι οικονομικοί φορείς να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δυο (2) συμβάσεις προμηθειών υπηρεσίας ίδιου ή παρόμοιου είδους τα τελευταία τρία (3) έτη,

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

του συγκεκριμένου τύπου ή αντίστοιχου, σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα. Εφ' όσον σαφώς αναφέρεται, ότι πρόκειται για ζήτηση προηγούμενης υπηρεσίας, τούτο έχει την έννοια, ότι για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν (α) Κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν απ' αυτόν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Σημειώνεται ότι, για τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, θα μπορούσε να έχει σταλεί μέσω ΕΣΗΔΗΣ ένα αίτημα παροχής διευκρινίσεων και να είχε αποσαφηνισθεί, ότι τα άρθρα 2.2.6 & 2.2.9.2.B4 αναφέρονται σε συμβάσεις και παραδόσεις, αντίστοιχα, Παροχής Υπηρεσιών. Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.7.α, αναφέρεται, ότι «Τα προσφερόμενα προϊόντα πρέπει να ..... Αν κάποιο προϊόν δεν εντάσσεται στη διαδικασία της σήμανσης CE, αυτό θα αναφέρεται ρητά στην προσφορά.» Είναι προφανές, ότι η συγκεκριμένη παράγραφος αναφέρεται σε προϊόντα και όχι σε Υπηρεσίες και ο οικονομικός φορέας θα μπορούσε απλά στην προσφορά του να αναγράψει, ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν εντάσσεται στην διαδικασία της σήμανσης CE. Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.9.2.B5, αναφέρεται, ότι «Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα αναφερόμενα σε αυτή πρότυπα. Η ημερομηνία ισχύος των προτύπων θα πρέπει να καλύπτει και την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Πιστοποιητικά των οποίων η ισχύς έχει λήξει, δεν γίνονται δεκτά και η αντίστοιχη προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη». Είναι προφανές, ότι δεν θα ζητηθούν πιστοποιητικά που αφορούν στην παράγραφο 2.2.7.α, ειδικότερα αφού δίδεται η δυνατότητα στον οικονομικό φορέα να αναγράψει στην προσφορά του, ότι η προσφερόμενη υπηρεσία δεν εντάσσεται στην διαδικασία της σήμανσης CE. Όσον αφορά στην παράγραφο 2.2.7.β σαφώς αναφέρεται, ότι σε Διαγωνισμούς, οι οποίοι αφορούν σε Υπηρεσίες είτε σε προμήθειες δεν κατατίθεται το πρότυπο ... . Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 3.2 αναφέρεται, ότι «...Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα («προσωρινό ανάδοχο»), ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

ημερομηνία υποβολής του τους, κατά τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94).....». Είναι προφανές, ότι στην οικεία Διακήρυξη, η οποία αφορά σε περίπτωση παροχής Υπηρεσίας, δεν θα ζητηθούν τα δικαιολογητικά της περίπτωσης α/α 21 που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.7. Σημειώνεται ότι και για τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, θα μπορούσε να έχει σταλεί μέσω ΕΣΗΔΗΣ ένα αίτημα παροχής διευκρινίσεων και να είχε αποσαφηνισθεί, ότι τα άρθρα 2.2.7.α, 2.2.9.2.B5 & 3.2 αναφέρονται σε προϊόντα και όχι σε Παροχή Υπηρεσιών και ο οικονομικός φορέας δεν είναι υποχρεωμένος να τα καταθέσει. Στην οικεία Διακήρυξη παράρτημα Ι “Τεχνικές Προδιαγραφές–Προϋπολογισμός” άρθρο 7 & παράρτημα V “Σχέδιο Σύμβασης”, αναφέρεται “.... Μετά την κατακύρωση του αναδόχου απαγορεύεται η αλλαγή του προσωπικού του αναδόχου διότι αναιρεί την αξιολόγηση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σε περίπτωση ιδιαίτερης ανάγκης (ασθένεια, αναγκαστική αποχώρηση κ.λπ.) κάποιων τεχνικών, ο αριθμός των οποίων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25% του συνολικού προσωπικού του αναδόχου και πάντως όχι περισσότερους των τριών (3) ατόμων, τότε θα αντικαθίσταται το προσωπικό σύμφωνα [με] τους ίδιους όρους της αξιολόγησης του Διαγωνισμού.....”. Οι τεχνικές προδιαγραφές της οικείας Διακήρυξης έτυχαν διαβούλευσης στην Διαδικτυακή Πύλη Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων με μοναδικό κωδικό: ... και δεν υπήρξε κανένα σχόλιο ή παρατήρηση. Ο ανωτέρω όρος της Διακήρυξης κρίνεται αναλογικός, αφού εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του ... καθώς η συνεχής εναλλαγή του προσωπικού του αναδόχου δυσχεραίνει την καθημερινότητα της λειτουργίας του .... Στους όρους αναφέρεται σαφώς, ότι, πέρα από το ποσοστό του 25%, ο ανάδοχος δεν μπορεί να αντικαταστήσει περισσότερα των τριών (3) ατόμων. Διευκρινίζεται, ότι ο ανωτέρω όρος αναφέρεται σε χρονικό διάστημα 3 μηνών. Η ένδικη Διακήρυξη δεν αντιτίθεται στην εργατική νομοθεσία και έχει την έννοια, ότι θα συμμορφώνεται με αυτήν κατά περίπτωση (ετήσια άδεια, άδειες λοχείας/μητρότητας, νοσηλείας/ασθένειας κτλ). Σημειώνεται ότι και για τον τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής θα μπορούσε να έχει σταλεί, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, ένα αίτημα παροχής διευκρινίσεων και να είχε διευκρινισθεί, ότι το άρθρο 7 του παραρτήματος Ι & το άρθρο 7 του παραρτήματος V αναφέρονται σε χρονικό διάστημα 3 μηνών. Συνεπώς, η πρώτη προσφυγή τυγχάνει απορριπτέα (ΣτΕ 1399/2023).

9. Επειδή, εν συνεχεία, για το αίτημα της δεύτερης προσφυγής λεκτέα τα εξής. Στην οικεία Διακήρυξη παράρτημα Ι “Τεχνικές Προδιαγραφές– Προϋπολογισμός” άρθρο 7 & παράρτημα V “Σχέδιο Σύμβασης”, αναφέρεται “.... Ο υποψήφιος Ανάδοχος πρέπει με την τεχνική του προσφορά να προσκομίσει κατάλογο προσωπικού και στο οποίο να φαίνεται ακριβώς σε ποια θέση του άρθρου 5 προορίζεται να εργαστεί ο κάθε τεχνικός με τις αντίστοιχες άδειες του και βεβαία με την προϋπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 7. Μετά την κατακύρωση του αναδόχου απαγορεύεται η αλλαγή του προσωπικού του αναδόχου διότι αναιρεί την αξιολόγηση της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σε περίπτωση ιδιαίτερης ανάγκης (ασθένεια, αναγκαστική αποχώρηση κ.λπ.) κάποιων τεχνικών, ο αριθμός των οποίων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25% του συνολικού προσωπικού του αναδόχου και πάντως όχι περισσότερους των τριών (3) ατόμων, τότε θα αντικαθίσταται το προσωπικό σύμφωνα [με] τους ίδιους όρους της αξιολόγησης του Διαγωνισμού.” Όπως παραθέτει η αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της, οι ανωτέρω όροι της Διακήρυξης εξασφαλίζουν, ότι ο οικονομικός φορέας έχει στην διάθεσή του όλο το απαραίτητο προσωπικό για την εκτέλεση της σύμβασης. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία του ... καθώς η συνεχής εναλλαγή του προσωπικού του αναδόχου δυσχεραίνει την καθημερινότητα της λειτουργίας του .... Στους όρους αναφέρεται σαφώς, ότι, πέρα από το ποσοστό του 25%, ο ανάδοχος δεν μπορεί να αντικαταστήσει περισσότερα των τριών (3) ατόμων. Διευκρινίζεται, ότι ο ανωτέρω όρος αναφέρεται σε χρονικό διάστημα 3 μηνών, πάντα μετά την κατακύρωση και σε περιπτώσεις ιδιαίτερης ανάγκης. Στην οικεία Διακήρυξη παράρτημα Ι άρθρο 5, αναφέρεται, ότι «...Καταρτισμένο προσωπικό: Η εταιρεία θα πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να διαθέτει στο δυναμικό της τουλάχιστον ένα (1) άτομο, το οποίο θα διαθέτει πιστοποίηση Ενεργειακού Διαχειριστή, από αναγνωρισμένο φορέα. Τα πιστοποιητικά επί ποινή αποκλεισμού θα προσκομισθούν με την προσφορά των διαγωνιζομένων...». Ο ανωτέρω όρος κρίθηκε ως απαραίτητος, καθώς η ζητούμενη πιστοποίηση συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του .... Σύμφωνα με την υπ’ αρ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/68315/502 , Αρ.Φύλλου:3424/02-07-2022 «Μέτρα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας σε κτίρια και εγκαταστάσεις που ανήκουν σε ή χρησιμοποιούνται από φορείς του

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

δημοσίου Φορέα» η αναθέτουσα Αρχή είναι υποχρεωμένη να δηλώνει στοιχεία στην «Πλατφόρμα Παρακολούθησης Εξοικονόμησης Ενέργειας Υποδομών Δημοσίου». Για την εφαρμογή των ανωτέρω όρων, θα πρέπει ο ενεργειακός διαχειριστής του οικονομικού φορέα να συ-ντάσσει τα διάφορα απαραίτητα ενεργειακά έγγραφα και να τα καταθέτει στον Υπεύθυνο Ενεργειακών Υποδομών/Εγκαταστάσεων του φορέα, προκειμένου να καταχωρισθούν στην «Πλατφόρμα Παρακολούθησης Εξοικονόμησης Ενέργειας Υποδομών Δημοσίου». Σημειώνεται, ότι για τον πρώτο λόγο προσφυγής θα μπορούσε να έχει σταλεί, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, ένα αίτημα παροχής διευκρινίσεων και να είχε απαντηθεί. Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα», αναφέρεται, ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δυο (2) συμβάσεις προμηθειών ίδιου ή παρόμοιου είδους τα τελευταία τρία (3) έτη του συγκεκριμένου τύπου ή αντίστοιχου στο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα». Εφ' όσον σαφώς αναφέρεται, ότι πρόκειται για ζήτηση προηγούμενης υπηρεσίας, τούτο έχει την έννοια, ότι ζητείται, οι οικονομικοί φορείς να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον δύο (2) συμβάσεις προμηθειών υπηρεσίας ίδιου ή παρόμοιου είδους τα τελευταία τρία (3) έτη του συγκεκριμένου τύπου ή αντίστοιχου στο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα. Ο συγκεκριμένος όρος άλλωστε αποσαφηνίζεται και στο άρθρο 5 του παραρτήματος Ι, όπου αναφέρεται, ότι: «...Ελάχιστες απαιτήσεις: Κατάλληλη εμπειρία: Κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ετών (2021,2022,2023), να έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον δύο (2) ετήσιες αντίστοιχες με το προκηρυσσόμενο αντικείμενο συμβάσεις, σε επιχειρήσεις, με συμβατική αξία άνω των 80.000,00€ άνευ Φ.Π.Α...». Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.9.2.B4, αναφέρεται, ότι «Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της πα-ραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν (α) Κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν απ' αυτόν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη». Εφ' όσον σαφώς αναφέρεται, ότι πρόκειται για ζήτηση προηγούμενης υπηρεσίας, τούτο έχει την έννοια, ότι, για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν (α) Κατάλογο των κυριότερων παραδόσεων υπηρεσιών που

Αριθμός Απόφασης:925,926/2024

πραγματοποιήθηκαν από αυτούς την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Στην οικεία Διακήρυξη παράγραφος 2.2.7.α, αναφέρεται, ότι «Τα προσφερόμενα προϊόντα πρέπει να ..... Αν κάποιο προϊόν δεν εντάσσεται στη διαδικασία της σήμανσης CE, αυτό θα αναφέρεται ρητά στην προσφορά.». Είναι προφανές, ότι η συγκεκριμένη παράγραφος αναφέρεται σε προϊόντα και όχι σε Υπηρεσίες και ο οικονομικός φορέας θα μπορούσε απλά στην προσφορά του να αναγράψει, ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν εντάσσεται στην διαδικασία της σήμανσης CE. Συνεπώς, και η εν λόγω προσφυγή τυγχάνει απορριπτέα, κατά τα προδιαληφθέντα (ΣΤΕ 1399/2023).

10. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, τα κρινόμενα αιτήματα των πρώτης και δεύτερης προσφευγουσών πρέπει να απορριφθούν και να καταπέσουν τα παράβολα αμφοτέρων των προσφευγουσών.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την πρώτη προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την δεύτερη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση επί της δεύτερης προσφυγής.

Ορίζει την κατάπτωση των παραβόλων των πρώτης και δεύτερης προσφευγουσών.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 04/06/2024 και εκδόθηκε στις 21/06/2024 στην Αθήνα.

**Η Πρόεδρος
ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ**

**Η Γραμματέας
ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**